

Epäs selvä tulipalo

– tietoja niukasti

Tekstit: Marko Partanen **Kuvat:** Jarmo Ahonen/Mediaputka.fi, Keski-Suomen pelastuslaitos, Oili Muhonen, Maarit Autio

5.1.2014 kello 5.18. Keski-Suomen pelastuslaitoksen, Äänekoskella päivystävä, palomestari P32 Tero Uusi-Maahi hälytettiin kolmen höökin ja yhden säiliöauton kanssa konehallipaloon Kannonkoskelle. Matkaa kohteeseen oli yli 60 kilometriä, joten P32 tiedusteli Viitasaarella päivystävältä palomestarilta Anna-Mari Kosuselta, että olisiko tämä lähempänä tulipalopaikkaa.

Kosunen etäisyys kohteesta oli 38 kilometriä, joten hän lähti kohti Kannonkoskea.

– Ensimmäinen tieto tulipalosta oli, että konehalli palaa Kannonkoskella. Merlot-tietojärjestelmä ei tunnistanut kohdetta, koska se oli vielä rakenteilla. Pohjapiirustuksia tai muutakaan tehtävää helpottavaa tietoa ei ollut käytössä, Kosunen sanoo.

Jyväskylän ja Äänekosken paloasemilla päivystäneet palomestarit alkoivat tukea Kosusta omista päivystyspisteistään.

Tilannekuva täsmentyi

Ajomatkalla kannonkoskiset valmistautuivat tunkeutumaan sisään rakennukseen, mutta paikalle päästyään he huomasivat, että katto oli jo romahtanut, eikä sisälle ollut enää turvallista mennä. Samalla tilannekuva selkeni.

Kannonkoskiset ilmoittivat matkalla olevalle Kosuselle, että Kotipiha-hoitokodiksi rakenteilla oleva rakennus on täyden palon vaiheessa, sisälle ei ole mitään asiaa ja että ulkosammutus aloitetaan.

Kosunen hälytti lisää voimia, purkukouralla varustetun raivausyksikön Viitasaarelta.

Palopaikalla hän totesi kohteen odotettua isommaksi ja hälytti vielä höökin ja säiliöauton lisää Saarijärveltä.

– Tuli löi ulos rakennuksen molemmista päistä. Paikalla olleilla yksiköillä ei ollut mahdollista iskeä kunnolla tulta vastaan, koska vettä oli liian vähän. Palo oli edennyt rajusti, koska keskeneräinen rakennus oli lä-

hes kokonaan samaa palo-osastoa ja kaikki huoneiden ovet puuttuivat, Kosunen sanoo.

Viittä vaille valmis mielenterveyskuntoutujien noin tuhannen neliön hoitokoti oli palanut kivijalkaan. Rakennus oli kunnan tilaama, mutta menossa yksityisen yrittäjän käyttöön. Koska rakennusta ei vielä ollut luovutettu kunnalle, oli palosta ilmoitettava rakentajalle, Elemenco Oy:lle sekä sen virolaiselle aliurakoitsijalle. Tiedon sai myös kunta ja päivystävä palopäällikkö Mika Kuivalainen.

Purkukoura kovilla

Kannonkosken kalustonhoitaja Tero Kempainen tuli vapaavuorosta paikalle tunnin hälytyksen jälkeen. Silloin rakennusta sammuteltiin ulkoapäin ja purettiin Viitasaarelta tulleella raivausyksikön purkukouralla.

– Kevyiden rakenteiden purkaminen onnistui kouralla hyvin, mutta mitä järeämpiin rakenteisiin mentiin, niin työ muuttui rääpimiseksi. Katonaukaisuun ja peltien irrottamiseen koura on hyvä, mutta seinäelementtien kaatamiseen sitä ei ehkä ole tarkoitettu, Kempainen sanoo.

Kaivinkone paikalle

Aamupäivän aikana raivaustöihin pyydettiin myös kaivinkone. Sillä siirrettiin ja murskattiin isoja elementtejä, joiden välissä paloi yhä. Kaivinkone lopetti, kun palo saatiin raivauksen osalta hallintaan. Paikalle jäi yö-

vartija. Kaivinkone palasi aamulla viimeistelemään työnsä.

– Päällimmäisenä palosta jäi mieleen toivoton tilanne. Se eteni nopeasti ja palopaikalle oli pitkä matka. Ajankohta oli pitkä viikonloppu, jolloin meidänkin resurssit olivat vähäiset, Kosunen sanoo.

Jälkisammutus saatiin päätökseen seuraavana iltapäivänä puoli kolmen aikaan. Myöhemmin palon todettiin olevan tahallaan sytytetty.

Uusi tulipalo

2.3.2014 kello 02.19 Rakennuspalo, suuri, Kannonkosken kunnantalo. Tehtävään hälytettiin päivystävä palopäällikkö, Saarijärven ja Viitasaaren päivystävät palomestarit, Kannonkoskelta, Kivijärveltä ja Saarijärveltä hööki ja säiliöauto sekä Karstulasta säiliöauto.

Kotivarallaolossa Muuramessa ollut päivystävä palopäällikkö Mika Kuivalainen al-

koi tukea tehtävää kotoa käsin. Hän määräsi tilannepaikan johtajaksi palomestari Anna-Mari Kosunen, koska tämä ehdittiin paikalle mestareista ensimmäisenä. Kosunen pyysi lisäämään vasteeseen Viitasaaren raivausyksikön.

Kuivalainen alkoi etsiä Google Mapsista kuvaa kohteesta. Hän totesi, että kyseessä on suhteellisen pieni rakennus, eikä muita rakennuksia ollut lähellä. Jyväskylässä päivystänyt palomestari etsi rakennuksen tiedot PaloMerlotista ja välitti ne paikalle menneille palomestareille.

Saarijärveltä hälytetyllä höökillä oli matkaa noin 30 kilometriä. Esimiehen ja savuyksiköiden paikat oli miehitetty palomiehillä, loput paikat miehitettiin sopimuspalokuntalaisilla. Ajoaikaa oli noin 20 minuuttia. Matkalla miehistö arveli tehtäväkseen kattotyöskentelyn tai savusukelluksen.

– Kessu käski katsoa kattotyöskentelyvälineet valmiiksi ajon aikana. Puin valjaat

päälle ja ajattelin, että jos savusukellustehtävä tulee, niin jätän valjaat päälle. Niistä olisi hyötyä myös mahdollisessa hätäpoistumisessa, palomies *Olli Kirijatschenko* sanoo.

Kuivalainen selvitti Kannonkosken kunnan avainhenkilöiden yhteystietoja. Tiedot olivat puutteelliset niin hätäkeskuksessa kuin pelastuslaitoksellakin.

– Kun sain kunnanjohtaja *Maarit Aution* kiinni, sovimme, että hän vastaa tiedottamisesta kunnan osalta. Laadin muutamia tiedotteita, joihin merkitsin myös Aution nimen, Kuivalainen sanoo.

Autio päätti lähteä heti palopaikalle.

Palo toisessa kerroksessa

Kannonkosken yksikönjohtaja ilmoitti palomestareille, että kunnantalon toisessa kerroksessa palaa ja että he menevät sisään rakennuksen takapuolelta portaikon kautta. ►

2.3.2014 kello 02.19

Rakennuspalo, suuri,

Kannonkosken kunnantalo

”Kattotyöskentelyä ei kannattanut enää jatkaa, ettei se muuttuisi liian vaaralliseksi.”

► ”Ikkunasta lyövät liekit läpi – mennään sisään”, Kosunen kertoo kuullensa radiosta.

Melkein heti sisäänmenon jälkeen savusukellusparilta rikkoutui letku ja he joutuivat palaamaan toisesta kerroksesta takaisin ulos. Samalla yksikönjohtaja päätti, että sisälle ei enää mennä.

Jyväskylän ja Äänekosken paloasemilla päivystävät mestarit olivat asettuneet työpöytänsä ääreen. He auttoivat tehtävään hälytettyjä palomestareita. Kunnantalo täsmen-tyi puurakenteiseksi kaksikerroksiseksi taloksi, jossa on ullakko- ja kellaritilat. Yhteispinta-alaltaan rakennus oli noin 500 neliötä.

– Tulimme Saarijärvellä päivystäneen palomestarin kanssa yhtäaikaan kohteeseen, aloitimme kiertämällä talon. Näimme, että katon läpi tuli jo liekkejä ja räystäiden alta savua.

Kattotyöskentelyä

Kannonkosken palokunta valmisteli sammu-
tushyökkäystä parhaillaan talon etupuolelta.

– Saimme käskyn, tehdä selvityksen samaan tilaan vastakkaiselta puolelta. Talossa oli kaksi kerrosta ja ullakko, joten varasimme kunnolla letkua, Kirijatshenko sanoo.

Samalla hetkellä kun Kirijatshenko oli menossa parinsa kanssa sisään, he saivat toisen tehtävän – katon aukaisun.

– Pääsimme nopeasti tehtävään kiinni, sillä meillä oli matkalla pukemamme valjaat päällä, Kirijatshenko sanoo.

Oli pimeää ja räystäiden alta ja harjalta tuli savua. Kirijatshenko arveli, ettei ole turval-

Palomies Olli Kirijatshenko työskentelee Saarijärven paloasemalla.

Kannonkosken palokunta

Kalustonhoitaja on töissä virka-aikana 8.00–16.00. Yleensä virka-aikana päästään keikalle vahvuudella 1+2. Virka-ajan ulkopuolella tavoitevahvuus on 1+1. Yhden virkamiehen lisäksi palokunta koostuu sopimuspalokuntalaisista. Kirjoilla on 15 henkilöä, joista seitsemän on varalla-olossa.

Kalustonhoitaja pitää huolta virkanimikkeen mukaisesti pelastuskalustosta, tallissa on hööki, säiliöauto ja ensivasteauto. Hän toimii linkkinä miehistön ja päällystön välillä ja pitää miehistöön liittyvää kirjanpitoa. ■

lista ja tarpeeksi nopeaa käyttää vetotikkaita vallinneissa olosuhteissa. Hän päätyi käyttämään talotikkaita. Hänen arvionsa mukaan talon kate oli sellaista materiaalia, ettei normaalia kattotyöskentelyä voitu aloittaa.

– Harjalta tuli jo savua ja katteeseen oli palanut muutama aukko. Ajattelin, että lie-neekö katolla työsuikusta mitään hyötyä. Päätin kuitenkin kokeilla, Kirijatshenko sano.

Hän liikkui parinsa kanssa katolla ylöspäin vain nuohoojan tikkaita pitkin. Harjalle asti ei ollut niissä olosuhteissa asiaa. Kirijatshenko siirtyi puhki palaneen aukon kohdalle. Toinen kattotyöskentelijä avusti talotikkaiden yläpäässä. He kiinnittäytyivät tikkaiden

puoliin. Kirijatshenko siirtyi ruodelaudoituksen päälle, toinen kattotyöskentelijä jäi lapetikkaiden päälle. Normaalin mallinen kattotyöskentely ei ollut palontilan vuoksi mahdollista.

– Aukosta näkyi vain liekkimeri. Laskin aukosta vettä sisään letkun täydeltä noin minuutin ajan eikä sen väri muuttunut miksi-kään. Tehtävää ei kannattanut enää jatkaa, ettei se muuttuisi liian vaaralliseksi. Katto-tiiliä tippui koko ajan enemmän ullakolle, joka oli syttynyt kauttaaltaan tuleen. Katto näytti palavan puhki useasta kohdasta. Sanoin parilleni, että poistutaan katolta, Kirijatshenko kertoo.

Pian poistumispäätöksen jälkeen myös

paloesimies käski parin pois katolta, mutta poistuminen oli jo aloitettu. Letku hajosi alas tullessa räystääselteihin. Katolla ehdittiin olla noin kymmenen minuuttia Kirijatshenko arvelee.

Oma-aloitteisuutta

Kattotehtävän jälkeen Kirijatshenkolle annettiin tehtäväksi mennä kolmanteen suojapariin. Hän alkoi miettiä, voisiko hän tehdä jotain enemmän. Hänen mieleensä tuli muitakin tehtäviä, joita hän voisi odotellessa tehdä. Kirijatshenko esitti ajatuksensa esimiehelle, jolle asia sopi.

– Ajattelin, että valokuvaan alakerran, minne tuli ei vielä ollut levinnyt. Alaker-

Vesihuollossa Kannonkosken säiliöautoa tankattiin vesipostista ja kolmella säiliöautolla haettiin lisää vettä puolen kilometrin päästä järven rannasta.

► rassa oli outo näky: savua ei ollut ollenkaan, mutta hartiatasosta ylöspäin seinät ja katto olivat tummuneet ja palaneet, Kirijatshenko kertoo.

Alakerrassa työskennellessään hän evakuo-oi sopimuspalokuntalaisten kanssa tietokoneita, telkkareita ja muuta tärkeäksi katso- maansa tavaraa.

Lisää tehtäviä

Paloa yritettiin sammuttaa vielä toisen ker- roksen ikkunasta.

– Selvitimme tikkaat, kiipesin ikkunalle ja löin sen rikki. Palokuormaa oli valtavasti ja täydenpalon vaihe päällä, sisään ei ollut mit- tään asiaa, Kirijatshenko sanoo.

Kirijatshenkon mukaan paloa ei päästy sammuttamaan ylhäältä tehokkaasti. Ylhääl- tä päin pystyttiin sammuttamaan vain Viita- saarelta tulleen raivausauton avulla. Sen nos- turiin oli olemassa nostokori. Sammutustyö- tä tehtäessä nosturi jumiutui ja kori jäi ylös, eikä korissa ollut sopimuspalokuntalainen päässyt sieltä turvallisesti alas.

Kirijatshenko heitti koriin köyden, jossa oli itse tehdyt solmut ja neuvoi häntä teke- mään kiinnitykset koriin. Sen jälkeen Kiri- jatshenko kiipesi nousukahvalla ja laskeutu-

Kuusi mestaria päivystää

Keski-Suomen pelastuslaitoksen alueella on paljon sopimuspalokuntatoimin- ta. Alueella on luotu kuuden jatkuvasti päivystävän palomestarin järjestelmä, koska viranhaltija halutaan nopeasti onnettomuuspaikalle. Jyväskylässä ja Ää- nekoskella palomestari päivystää paloasemalla, Jämsässä, Keuruulla, Saarijär- vellä ja Viitasaarella kotivarallaolossa. Seitsemäs operatiivinen mestari päivys- tää osapäiväisesti Jyväskylässä.

Useamman yksikön tehtävään lähtee aina palomestari, jonka alueella onnetto- muus sattuu. Jos tukiyksiköitä lähetetään toiselta alueelta, mukaan liittyy myös kyseisen alueen päivystävä palomestari.

Päivystävä palopäällikkö päivystää kotivarallaolossa, hän ottaa johtovastuu- ta harvoin.

Jyväskylän ja Äänekosken paloasemilla jatkuvasti päivystävät palomestarit alkavat tukea tehtäviä tarpeen vaatiessa asemalla. ■

”Sammutustyötä tehtäessä nosturi jumiutui, kori jäi ylös, eikä sopimuspalokuntalainen päässyt turvallisesti alas.”

"Se oli erikoinen tehtävä, koskaan aiemmin en ole tehnyt mitään vastaavaa."

mislaitteella koriin ja laski sopimuspalokuntalaisen korista maahan.

Kunnan historia talteen

Kalustonhoitaja Kemppainen tuli palopäikalle vapaavuorosta pari tuntia hälytyksen jälkeen, noin puoli viiden aikaan. Silloin kattorakenteet olivat jo täydenpalonvaiheessa ja kunnantaloa sammutettiin enää ulkoa.

Kunnanjohtaja Autio kertoi kellarissa olevasta arkistosta, joka piti tyhjentää. Autio määritteli pelastettavalle materiaalille tärkeysjärjestyksen, jos jostain syystä kaikkea ei pystyttäisikään saamaan turvaan.

– Aamupäivän aikana päästiin kellarikerrokseen, joka oli vielä kuiva. Reservissä ollut henkilöstö sai tehtäväkseen tyhjentää kunnan arkiston. Miehet ensin hämmästelivät, että ihanko oikeasti arkistot tyhjennetään, mutta niin piti tehdä: kantaa kunnan historiaa turvaan, Kosunen sanoo.

Siihen työhön ryhtyi Kemppainenkin.

– Menimme tyhjentämään kellarikerroksen arkistoa. Lastasimme mappeja jätessäkkeihin ja kannoimme ne kunnantalon takana olevaan nuorisotaloon. Se oli erikoinen tehtävä, koskaan aiemmin en ole tehnyt mitään vastaavaa, Kemppainen sanoo.

Kellarikerroksen yläpohjan päällä oli kuitenkin vielä jonkin verran massaa. Arkiston tyhjentäminen päätettiin keskeyttää kunnes massa saataisiin raivattua pois. Palopaikka luovutettiin kunnalle 18.50.

Vaikutti kuntalaisiin

Palomestari Kosunen arvelee, että palo vaikutti paljon kuntalaisiin. Kunnantalolla ollut tietokoneserveri tuhoutui ja pimensi tietoliikenteen isolta alueelta.

Tietoa pyrittiin antamaan ulos sitä mukaan kun tilanne kehittyi. Kunnanjohtaja Autio oli koko ajan yhteistyössä mukana.

Päivystävä palopäällikkö Mika Kuivalainen arvioi työskennelleensä yöllä kolmen tunnin ajan kunnes tilanne hänen osaltaan rauhoittui.

– Kävin palopäivänä sekä seuraavana päivänä kunnan tilaisuudessa kertomassa, mitä oli tapahtunut ja mitä pelastuslaitos oli tehnyt tilannepaikalla. Samalla kunnan valtuustolla sekä kunnan työntekijöillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä pelastusviranomaiselle paloon liittyen.

Kunnantalon tulipalo todettiin tahallaan syytetyksi.

Tuhotöistä epäilty vangittiin

Poliisi pidatti tuhotöistä epäillyn henkilön 11. maaliskuuta. Keski-Suomen käräjäoikeus vangitsi 39-vuotiaan miehen todennäköisin syin teoista epäiltynä. Vangitsemishetkellä vangittua epäillään Kannonkoskella tapahtuneista kunnantalon, hoitokodin ja roskakatoksen palosta sekä Saarijärvellä viime vuonna tapahtuneesta roskakatoksen palosta ja Karstulassa kesällä 2012 tapahtuneesta sekatavarakaupan palosta. Vangittu kuului Kannonkosken sopimuspalokuntaan ja hänet on aiemmin tuomittu tahallaan syytetyistä tulipaloista. ■

Epäillyn jäljille nopeasti

Poliisi pääsi Kannonkosken tuhotöistä epäillyn jäljille nopeasti. Tehtävään satiittiin heti voimia, paikalle lähti kaksi tekninen tutkija ja kaksi taktista tutkijaa. Aamun valjettua poliisi alkoi penkoa mahdollisia henkilöitä ja yleisövihjeitä. Tekninen tutkimus aloitettiin sammutustöiden ollessa vielä käynnissä.

– Kun haarukoimme tapauksiin liittyviä nimiä, epäilty nousi esiin heti alkuvaiheessa, tutkinnanjohtaja rikoskomisario Markku Latvala sanoo.

Hänen mukaansa tutkimuksen alkuvaiheessa poliisi ei vielä epäile ketään, ellei asiassa ole selvästi tiedossa rikoksesta epäilty. Poliisi selvittää alkuvaiheessa asiaan liittyvien henkilöiden taustoja ja mahdollisia motiivin omaavia henkilöitä. Tällöin käydään läpi mm. henkilöhistorioita.

– Saimme myös alle 30 yleisövihjettä, jotka on kaikki tarkistettava, vaikka osasta näkee heti, etteivät ne johda mihinkään, näitä ovat muun muassa erilaiset salaliittoteoriat. Osa vihjeistä kuitenkin osuu, Latvala sanoo.

Epäilty sopimuspalokuntalainen löytyi poliisin selvitystyön kautta. Hänellä oli jo tuo-

Tekninen tutkimus tekee rikospaikalla kaiken tekniseen tutkimusta liittyvän työn, kuten ottaa palopaikalta näytteet, taltioi tapahtumapaikan ja pyrkii selvittämään teknisellä näytöllä palon syttymissyyn.

Taktinen tutkimus on kuulusteluja ja rikoksen selvittämistä taktisella toiminnalla. Tähän saattaa kuulua kuulustelujen lisäksi mm. telepakkokeinojen käyttö, kotietsinnät, tarkkailu ym.

mioita ja hän oli juuri muuttanut paikkakunnalle. Tuhotyöt ja niiden tekijät eivät ole poliiseille jokapäiväistä työtä.

Palkkio ei aina hyvästä

Paikalliset yrittäjät lupasivat tapauksen selvittämiseen johtaneesta vihjeestä palkkion. Joskus siitä on hyötyä, mutta ei aina.

– Vihjepalkkion lupaaminen saa ”palkkion metsästäjät” liikkeelle ja heidän vihjeiden tarkistamiseen tehdään turhaakin työtä, joskus ne voivat johtaa tutkimusta väärille raiteil-

le, rikoskomisario Markku Latvala kuvailee.

Alkuhavainnot ja tekninen tutkimus näyttelee suurta osaa tuhotöiden selvittämisessä, vaikka aina ei pystytä osoittamaan, että palo on tahallaan sytytetty, niin syttymissyystä ei välttämättä löydy.

– Kannonkosken tapauksissa esitutkimus on kovasti kesken. Poliisi ei koskaan syytä tai tuomitse, vaan epäilee, Latvala sanoo.

Enemmän syyllinen kuin syytön

Kun käräjäoikeus ottaa kannan, että epäilty on todennäköisemmin syyllinen kuin syytön, hänet voidaan vangita todennäköisin syin. Vangitulla on kahden viikon välein oikeus vaatia tapaustaan uudelleen arviointiin, jonka tekee käräjäoikeus.

Käräjäoikeus myös määrittelee tutkimuksen tutkinnanjohtajan esityksestä määräajan, tietyn päivämäärän, jolloin syyte on nostettava. Kannonkosken tapauksiin liittyvässä epäilyssä päivämäärä on 30. toukokuuta. Poliisi tai syyttäjä voi hakea syytteennoston määräaikaan pidennystä käräjäoikeudelta, mikäli esimerkiksi esitutkimus ei valmistu määräaikaan mennessä. Kun esitutkimus valmistuu, syyttäjä päättää, nostaako hän syytteen vai ei.

Ryhmä tutkii

Rikoskomisario Markku Latvalan keskittynyt tutkimuksen ryhmään kuuluu kaksi rikosylikonstaapelia: ryhmän johtaja ja varajohtaja sekä kuusi tutkijaa. Latvala itse ei pääsääntöisesti tutki tai haastattele, hänen tehtävänsä on linjata esitutkimusta, vastata pakkokeinoista ja tehdä mm. vangitsemisvaatimukset.

Vastaavanlaisia ryhmiä on Keski-Suomen alueella kaksi, niiden tehtäviin kuuluvat Keski-Suomen maakunnan alueella laajat tai vaikeasti selvittävät rikokset jotka eivät ole ns. päivittäisrikoksia. Huume- ja talousrikoksia tutkii niihin erikoistuneet omat ryhmät. Keski-Suomen alue puolestaan kuuluu Sisä-Suomen poliisipiiriin, joka on maamme isoin poliisipiiri. ■

Poliisi toivoo tuhotyöpaikalla pelastusväeltä:

- > Tee havaintoja niin palavasta kohteesta kuin paikalla olevasta yleisöstä.
- > Älä kerro palon tapahtumista ulkopuolisille, tekijä voi olla lähistöllä.
- > Suojaa ja säästä mahdollisuuksien mukaan alkupalon syttymiskohta.
- > Pane merkkeille, onko palopaikalla rikkoutuneita ikkunoita tai murtojälkiä.

Ilmiantaja tunsu vangitun

Naishenkilö soitti poliisiin vihjepuhelimeen nähtyään lehdessä jutun, jossa kerrottiin kolmesta Kannonkoskella sytytetystä palosta, jotka olivat selvittämättä.

– Jutussa luki jotenkin niin, että ”toistuvat palot herättävät pelkoa – poliisi pyytää vihjeitä, nainen muistaa.

Hän tiesi, että hänen tuntemansa henkilö, joka oli aiemmin syyllistynyt tuhotöihin, oli muuttanut Kannonkoskelle ja toimi siellä myös sammutusmiehenä vpk:ssa.

– Olen aikanaan myös varoittanut häntä uusista teoista ja vpk:hon liittymisestä, nainen sanoo.

Soitto poliisiin vihjepuhelimeen ei ollut itsessään selvä asia.

– Mietin, voinko olla aivan varma, että lähdän syyttämään toista ihmistä. Kävin läpi asioita ja olin asiasta entistä varmempi. Silti aina, kun on mahdollisuus, ettei olekaan oikeassa ja voi aiheuttaa toiselle harmia ja vaikeuksia, niin alkaa epäillä. Tuntuu hassulta, että kärehtää ja on ilmiantaja – se tuntui vaikealle, nainen kuvailee.

Hän sanoo, ettei välttämättä olisi ilmiantanut, jos teot olisivat olleet vähäiset, esimerkiksi tyhjiä latorien tai roskakasoja polttoja, jotka ovat pikkupojille ominaisia. Hän arvelee, että olisi siinä tapauksessa soittanut epäilyllä. Koska materiaaliset vahingot olivat niin suuret, nainen päätti soittamaan poliisille.

– Minulle on tärkeää, että yhteiskuntaa suo-

jellaan ja se pidetään kunnossa. Yhteiskunnan etu on tällaisessa yksilön etua voimakkaampi, hän kuvaa.

Nainen ei ilmiantaessaan tiennyt, että ratkaisevasta vihjeestä on luvattu palkkio, sen hän luki myöhemmin lehdestä.

Hän jätti vihjepuhelimeen viestin ja sieltä sanottiin, että poliisi soittaa takaisin.

– En kuvitellut, että vihjeen jättäminen johtaa niin laajaan yhteistyöhön poliisin kanssa. Kolmen tunnin kuulustelun alussa minulle luettiin todistajan oikeudet. Sen lisäksi poliisi on prosessin aikana soittanut minulle vähintään viisi kertaa. Kuulusteluista ja puhelusta tehtiin pöytäkirjat, nainen juttelee. ■

OTA KOULUTUSKÄYTTÖÖSI
UUSI POISTUMISTURVALLISUUSVIDEO

EXIT – TIE TURVAAN!

Video on jaettu neljään eri osioon:

1. Yleinen osio poistumisturvallisuudesta
2. Asumisen turvallisuus (omakotitalot, kerrostalot, hotellit, palvelutalot)
3. Julkiset rakennukset ja kokoontumistilat (koulut, kauppakeskukset, toimistot, ravintolat/yökerhot)
4. Turvallisuusorganisaation rooli (sairaalat)

Katso ja lataa koko video tai erilliset osiot

YouTube-videopalvelusta hakusanalla ”[Exit – Tie turvaan!](#)”!

Tulipalon jäljet

Kannonkosken kunnanjohtaja Maarit Autio sai tiedon kunnantalon tulipalosta nopeasti. Keski-Suomen pelastuslaitokselta ilmoitettiin palosta Autiolle 02.41, kun hälytys palosta oli tullut parikymmentä minuuttia aiemmin. Hän lähti paikalle heti.

"Kun tulipalon paikalle, oma palokuntamme oli jo paikalla. He tunsivat rakennuksen. Tilannetta johti kaksi palomestaria, jotka kysyivät minulta lisätietoja rakennuksesta. Tarkkaa muistikuvaa yön tapahtumista ei ole, aika kului kuin sumussa iltapäivään asti. Olin sokissa ja järkyttynyt, Autio kertoo.

Arkistot säilyivät

Palokunta onnistui suojaamaan pääarkiston kellarissa ja pikkuarkiston ensimmäisessä kerroksessa. Kun sammutustyöt olivat ohi, Autio ja kunnantalon työntekijät vetivät suojahaalarit niskaan

ja keräsivät raunioista talteen loput arkistosta. Sitten pelastettu arkisto sijoitettiin uudelleen.

– Jos arkistot olisivat tuhoutuneet, olisi kaikki kunnan historia tuhoutunut. Kunta täyttää tänä vuonna 80 vuotta, mutta arkistoissa on vanhempaakin materiaalia, Autio sanoo.

Vanha materiaali ja pöytäkirjat säästyivät, työn alla olevat paperit, jotka olivat toimistoissa, menetettiin. Niiden uudelleen tekeminen teettää töitä.

Autio kertoo, että kunnantalo oli tietoliikenteen solmukohta ja tulipalo tuhosi kunnan toimipisteiden välisen tietoliikenteen. Tärkeimmät tietoliikennetoiminnot saatiin kuntoon viikossa. Myös korvaavat työtilat tuhoutuneiden tilalle järjestyi.

– Kaiken lisätyön keskellä piti hoitaa normaallitkin työt, muun muassa kunnan tilinpäätös oli parhaillaan työn alla, Autio sanoo.

Pelon ilmapiiri

– Tapahtuman jälkeen kuntalaisiin levisi pelon ilmapiiri. Kun juttelin kuntalaisten kanssa, niin keskusteluissa nousi esiin: "mitä täällä oikein ta-

pahtuu". Kahden ison palon ja roskakatospalon jälkeen kukaan ei enää uskonut sattumaan, Autio kertoo.

Yrittäjät perustivat partiointiringin yöajoiksi, mikä rauhoitti kuntalaisia eniten. Kun epäilyt vangittiin, oli myös sillä rauhoittava vaikutus. Seurakunta ja kunta ovat tarjonneet kuntalaisille kriisiapua.

– Kunnantalo-rakennuksen menettäminen on ollut kuntalaisille korvaamaton menetys. Se on kuulunut katukuvaan, eikä sen tunnearvoa voi mitata. Vaikka se oli vanha ja epäkäytännöllinenkin, niin sen menettäminen harmittaa, Autio sanoo. ■

Kannonkosken kunnanjohtaja Maarit Autio ei ole uransa aikana joutunut vastaamaan mediamyllyyn. Myös se on työllistänyt valtavasti palon jälkeisenä aikana.

Terveyskeskuspalvelut Saarijärvelle

Kunnanjohtaja Maarit Autio arvelee, että kuntalaisille ei ole kunnantalon palosta aiheutunut isoa käytännön häiriötä.

– Isoin asia on varmasti se, kun palon jälkeen terveyskeskuspalvelut piti siirtää viikon ajaksi Saarijärvelle, Autio sanoo.

Kannonkoskella on viikon aikana kolmena päivänä lääkäri ja neljänä päivänä hoidetaan näytteidenottoa.

Sote kuntayhtymä Perusturvaliikelaitos Saarikka hoitaa Kannonkosken lisäksi Saarijärven, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven terveydenhuoltoa, asukkaita alueella on noin 19 000.

– Konkreettisimmillaan palon vaikutukset näkyivät siinä, että Kannonkosken terveysaseman puhelinyhteydet katkesivat. Itse sain kuulla maanantaiaamuna töihin tullessani, et-

tä kaikki tietoliikenneyhteydet ovat Saarikan alueella poikki, Saarikka-liikelaitoksen johtaja *Mikael Palola* sanoo.

Huolta Saarikka-liikelaitokselle aiheutti myös se, että Kannonkoskella olevan ikäihmisten asumisyksikön seinään oli ilmestynyt liekin kuvia. Asumisyksikkö on samalla tontilla kuin missä palanut hoitokotikin oli.

– Asukkaat olivat peloissaan ja pahan varalta oli valmistauduttava, Palola sanoo.

Palot ovatkin saaneet aikaan sen, että pelastussuunnitelmat on otettu Saarikassa esiin.

– Olemme tutustuneet niihin paremmin ja käyneet läpi toimintoja, joita palon tullen tehdään. Nyt ei varmasti enää tarvitse perustella, miksi pelastussuunnitelmia tehdään ja miksi niitä pitää käydä läpi, Palola sanoo. ■

Katso videot:

http://yle.fi/uutiset/hoitokoti_paloi_kannonkoskella_maan_tasalle_video/7012953

<http://youtu.be/hquDMFyIMsS>

(Jarmo Ahonen/Mediaputka.fi)

"Nyt ei varmasti enää tarvitse perustella, miksi pelastussuunnitelmia tehdään ja miksi niitä pitää käydä läpi."

Seutu-it -ryhmä näytti voimansa

Kannonkosken kunnan it-tukihenkilö *Marko Risunen* oli palohetkellä Vaasassa. Palosta kertova tekstiviesti oli tullut jo yöllä, mutta Risunen näki sen vasta aamukahdeksalta.

– Kukaan ei käsenyt minua töihin, mutta aloitin ne heti. Lähdin ajamaan kohti Kannonkoskea, Risunen sanoo.

Matkalla hän soitti apuvoimia: Elisan verkko-operaattorin ja kollegat Kivijärveltä, Saarijärveltä ja Karstulasta.

– Meillä on pohjoisessa Keski-Suomessa seutu-it -ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti, nyt oli aika pyytää heiltä apua, Risunen kertoo.

Paloliikenteen kokonaan ja seutualueenkin osittain. Verkkotöitä tehdessä pitää yhteyksien molemmissa päissä olla aina henkilö, muuten työstä ei tule mitään.

– Verkkoliikenne ei toiminut millään tavalla, sunnuntaina yöllä saimme palautettua varakuituja, joilla saimme joitakin kohteita jalkeille. Seuraavina päivinä etsimme raunioista kuidun päitä ja verkko-operaattori hitsasi niitä yhteen, Risunen kertoo.

Työpäivistä tuli ympäripyöreitä, ne alkoivat kahdeksalta ja lopuivat puoliltaöin.

– Ei tällaiseen osannut edes varautua. Joitakin varautumissuunnitelmia meillä olikin, mutta ei mitään tällaista. Tämä oli kuin lyönti lapiolla vasten kasvoja, Risunen kuvaa.

Hänen mukaansa seutu-it-ryhmä aikoo viisastua tästä ja laatia tilanteen tuomasta opista pelastautumissuunnitelman. Ryhmän voimaa tarvittiin nytkin, yksin en olisi voinut tehdä mitään, Risunen kiittelee. ■

Valvontaa talkoilla

Kannonkoskella toimii partiointirengas, joka toimii viikonloppuiltaisin ja öisin joskus arkenakin. Havainnointityöllä pyritään rauhoittamaan pelkoa ja estämään varkauksia ja kurittomuutta, Kannonkosken Yrittäjien puheenjohtaja Kari Niskanen kertoo.

– Lähinnä pyrimme rauhoittamaan vanhempaa väestöä, joka on kertonut, ettei uskalla öisin nukkua kuin toinen silmä kiinni, Niskanen sanoo.

Kannonkosken Yrittäjät pohtivat, mitä he voisivat asian hyväksi tehdä. Yrittäjät pyysivät toimintaan mukaan metsästäjät, LionsClubin ja ampumaseuran ja ottivat mallia naapurikunnan Pihtiputaan Yöpyövelien vastaavasta työstä.

Partiointirengaasta on kerrottu lehdissä ja toiminnalla on Niskasen mukaan ollut rauhoittava vaikutus.

– Ainakin nuorten holtitonta liikennekäyttäytymistä on saatu rauhoitettua, kun on näytetty, Niskanen sanoo.

Kannonkosken tuho- ja partiointirengas ei ole havainnoinut mitään. ■

Tittelillä on väliä

Medialla on monesti tapana tituleerata kaikkia pelastusorganisaatioon kuuluvia palomiehiksi. Ikävissä asioissa viime aikoina kunnostautuneet vpk:laiset ovat hyötynneet tästä, kun taas ammattipalomiesleiri on joutunut syyttä leimatuiksi. Näin tapahtui Kannonkosken tapahtumienkin yhteydessä.

MTV.fi teki asiassa poikkeuksen otsikoidessaan Kannonkosken tapahtumista kertovan jutun seuraavasti: ”VPK:lainen ryhtyi pyromaaniksi – epäillään useista tuhopoltoista.”

– Otsikon pitää vastata jutun sisältöä. Palomies on ammattilainen ja vapaapalokuntalainen harrastelija. Tittleissä ja tehtävissä on selvä ero, joka pitää uutisen lukijalle kertoa. Tiedotusvälineen ja sen toimittajien pitää välittää yleisölle oikeata tietoa, MTV Uutisten toimituspäällikkö *Jyrki Huotari* perustelee.

Harvoille tiedotusvälineille tämä asia on kuitenkin yhtä selvä, esimerkiksi Helsingin Sanomat uutisoi samasta aiheesta seuraavasti: ”Palomiehen epäillään sytyttäneen tahallaan useita tulipaloja Keski-Suomessa”.

– Otsikko olisi voinut olla täsmällisempi. Tarkoitukseni ei ollut millään tavalla syyttää tai leimata palomiehiä yleisesti, arvostan heidän tekemäänsä duunia suuresti, jutun kirjoittanut toimittaja *Lasse Kerkelä* vastaa.

MTV.fin toimittaja ei antanut palomiestittelin houkuttavuuden viedä uutistaan väärille raiteille.

– Toimittajamme on rikosuutista kirjoittaessaan kertonut aivan oikein tekijän roolin eli sen, että hän on ollut pitkään mukana vapaaehtoisessa palokuntatoiminnassa. Se on eri asia kuin toimia palomiehen ammatissa, MTV Uutisten Huotari kertoo.

VPK:lainen- tai palomies-tituleerauksella on väliä.

– Tittelien pitää vastata todellisuutta. Asialla on merkitystä jutun faktojen kannalta. Niiden pitää olla kohdallaan. Tekijän taustalla on yleistä merkitystä erityisesti tällaisessa tapauksessa, jossa rikos liittyy työhön tai harrastukseen, MTV Uutisten toimituspäällikkö Huotari perustelee.

Rikosuutisoinnin linjoja

Helsingin Sanomien toimittaja Lasse Kerkelä kertoo lehden linjauksista rikosuutisissa.

HS:n linjana on, että henkilön nimi pääsääntöisesti kerrotaan, jos hänet tuomitaan kahdeksi vuodeksi tai pitemmäksi ajaksi vankeuteen. Ennen tuomiota epäillyn nimeä ei kerrota, ellei se ole perusteltua henkilön aseman vuoksi, esimerkiksi poliitikot ja muut vallankäyttäjät.

Pitkäänkin linnatuomioon tuomitun nimi jätetään kertomatta, jos nimen kertominen olisi rikoksen uhrin kannalta kohtuutonta. Tällaisia tapauksia ovat esimerkiksi perheen sisäiset lasten seksuaaliset hyväksikäytöt, joissa tekijän nimen kertominen paljastaisi käytännössä myös uhrin henkilöllisyyden. ■

KUVAKAAPPAUKSET MTV:N JA HELSINGIN SANOMIEN NETTISIVUILTA.

Vapaaehtoisessa palokuntatoiminnassa pitkään mukana ollut mies on vangittu Keski-Suomen käräjäoikeudessa. 39-vuotiaan miehen epäillään sytyttäneen useita tulipaloja Keski-Suomessa.

Poliisi epäilee, että mies sytytti maaliskuun alussa Kannonkosken kunnantalon tuleen. Tämän lisäksi hänen epäillään tämän vuoden aikana sytyttäneen useita tulipaloja Keski-Suomessa.

UUTISET » KOTIMAA
Sama mies on tuomittu kolme kertaa tahallaan sytytetyistä paloista
Palomiehen epäillään sytyttäneen tahallaan useita tulipaloja Keski-Suomessa

17:31 8 Suosittelu 90
Lasse Kerkelä
HELSINGIN SANOMAT

Kannonkosken kunnantalon tuhoutui tulipalossa maaliskuun alussa.

Kuljettajana ja sivutoimisena palomiehenä työskennelleen 39-vuotiaan epäillään sytyttäneen vuosina 2012–2014 tahallaan palamaan Kannonkosken kunnantalon, hoivakodin ja muita kohteita. Hänet on aiemminkin tuomittu rangaistuksiin tuhopoltoista.

Arvion mukaan mies on aiheuttanut nyt tutkinnassa olevilla toimillaan miljoonien eurojen vahingot. Poliisi epäilee miehen syylistyneen muun muassa törkeään tuhotyöhön ja kahteen törkeään vahingontekoon.

Keski-Suomen käräjäoikeus vangitsi hänet perjantaina todennäköisin syin teoista.

"Joka päivä kuljen kunnantalon ohi ja toivon, että hyvä haltija toisi sen takaisin."

Miten koit tuhotyöt?

Pelastustieto kysyi, kuntalaiset vastasivat:

1. Minkälaisia ajatuksia peräkkäiset tuhotyöt herättivät?
2. Mitä ajattelet siitä, että epäiltynä on paikallisessa vpk:ssa toiminut henkilö?
3. Vaikuttavatko tapahtumat vpk:n uskottavuuteen ja luotettavuuteen?
4. Onko palot vaikuttaneet elämäsi jotenkin?

Kari Niskanen, Kannonkoski

1. Voiko olla totta, että rauhallisella sivukylällä tapahtuu tällaista. Vanhemmassa väessä se aiheuttaa pelkotiloja: Uskaltaako nukkua yöllä kuin toisella silmällä.
2. Erittäin harmittava juttu. Positiivista asiassa on se, että tekijäksi epäilty ei ole alkuperäisiä kannonkoskisia. Lähikunnissa on ollut ennenkin tapauksia, joissa vpk:laiset ovat sytyttelleet – vpk:laisen tekemänä tuhotyö ei ihmetyttänyt.
3. Se leimaa koko porukan, mutta kun tunnen kaikki muut vpk:laiset, voisin vaikka vanhoja, että he eivät tee tällaista. Kannonkosken tuhotyöt eivät vaikuta paikallisen vpk:n uskottavuuteen.

Luotamme oman kylän poikiin sataprosenttisesti. Luottamus ei ole mennyt. Olemme toimineet vpk:laisten kanssa muissa yhteisöissä vuosia yhdessä – tunnemme heidät.

4. Olen teknisen lautakunnan puheenjohtaja, siinä mielessä tuhotyöt koskettavat. Olemme järjestelleet kaupungintalon työntekijöille uusia toimitiloja. ■

Nainen, Kannonkoski

1. Kun näin paloautojen liikkuvan lähellä, alkoi pelottaa. Tuli kauhu, koska paloautoja oli paljon. Tiesin, että jotain isoa on nyt sattunut.

Tuhon määrä on valtava. Kunnantalo on tuttu vanhana työpaikkana. Alkuperäisille kannonkoskisille kunnantalo on aina kuulu- ►

Pelastustieto kysyi, kuntalaiset vastasivat:

1. Minkälaisia ajatuksia peräkkäiset tuhotyöt herättivät?
2. Mitä ajattelet siitä, että epäiltynä on paikallisessa vpk:ssa toiminut henkilö?
3. Vaikuttavatko tapahtumat vpk:n uskottavuuteen ja luotettavuuteen?
4. Onko palot vaikuttaneet elämäsi jotenkin?

► nut katukuvaan. Kun jotain ulkopuolista on neuvottu, on neuvoihin aina liittynyt kunnantalo. Nyt se on sitten menetetty. Kunnantalo oli keskeinen asioiden hoitopaikka.

2. Tulee mieleen, että kaikkea sinne vpk:hon pääseekin. Taustat tutkisi tutkia tosi tarkasti. Vaikka paikallisten henkilöiden, kantaväestön, lähtökohdat tunnetaan hyvin, niin siltikin tulisi tutkia.

Itselleni taustoiden tutkiminen on tuttua, kun teen lastensuojelutyötä. Siellä kaikki työntekijät tutkitaan tosi tarkasti, niin miksi ei sitten tässä, joka on merkittävä kunnan turvallisuustoiminto. Nykyään on hyvät mahdollisuudet tutkia, niin kiksi niitä ei käytetä.

Olen kuullut, että tämä epäilty henkilö ei päässyt Saarijärven vpk:hon, niin miksi hänet piti päästää Kannonkosken vpk:hon. Samat päälliköt molemmilla kuitenkin on. Mikä mättää?

3. Ehkä se jonkin aikaa vaikuttaa luottamukseen, mutta toisaalta pitkään siellä toimineiden miesten työnjälki on ollut hyvä. Tutkimusten mukaan jonkun aikaa katastrofin jälkeen ikävät asiat pysyvät mielessä, kunnes mieli palautuu ennalleen.

4. Kunnantalon palon vaikutukset nähdään tulevaisuudessa. Saa-

daanko uusi kunnantalo ja minkälaisiksi toiminnot muodostuvat. Toistaiseksi toiminnot toimivat ennallaan. Henkilökohtaiseen toimintaan palon seuraukset ei juurikaan ole vaikuttaneet. ■

Oili Muhonen, Kannonkoski

1. Se oli kauhistus. Tuli mieleen, että meneekö minun työpaikkani terveyskeskus seuraavaksi. Seuraavana päivänä jalkani vapisivat järkyksestä eikä ruoka maistunut.

2. Epäilty on minulle tuntematon, ei paikallinen. Se on epäilyn yhteydessä hyvä tieto, olisi kauheaa jos epäiltynä olisi tuttu henkilö, kun täällä olen ikäni asunut.

3. Ei vaikuta. Aina keskuudessamme on ollut sairaita ihmisiä, nyt se vaan osui meidän kohdallemme. Tausta tulee jatkossa tutkia niin terveydenhuollon kuin pelastusalan toiminnassa mukana olevilta.

4. Kunnantalon palo vaikutti työyhteisöni terveyskeskuksessa. Tietokoneet eivät toimineet viikkoon. Joka päivä kuljen kunnantalon ohi ja toivon, että hyvä haltija toisi sen takaisin. ■

Hälytysilmoitus-keikkoja etsitään!

Mikäli sinulla on tiedossa keikka, josta voisi olla seuraavaksi

Hälytysilmoitus-jutuksi, niin älä epäröi ottaa yhteyttä:

marko.partanen@pelastustieto.fi

tai puhelimitse 0400 674 208 / Marko Partanen.